

Για ένα κίνημα και μια αντικαπιταλιστική Αριστερά στο ύψος του αναγκαίου και όχι του εφικτού

Το φοιτητικό κίνημα επί σειρά ετών αποτελούσε το κύριο πυροδότη κινηματικών εξάρσεων και κοινωνικών εξελίξεων. Η παραδοσιακά επαναστατική ταυτότητα της σπουδάζουσας νεολαίας και ο έμφυτος ριζοσπαστισμός της, σε συνδυασμό με τις πολιτικές νίκες και τις προωθητικές κατακτήσεις του φοιτητικού κινήματος, ανέδειξαν τη νεολαία σε πρωτοστάτη της ταξικής πάλης. Ακόμα και σε περιόδους παγκόσμιας κινηματικής καθίζησης και πλήρους επικράτησης του καπιταλισμού σε παραγωγικό, οικονομικό, πολιτικό και ιδεολογικό επίπεδο, το φοιτητικό κίνημα κατάφερε να σπάει τη γυάλα της αστικής ομαλότητας και να σκιαγραφεί έναν άλλο δρόμο. Οι έντονες πολιτικές διεργασίες εντός των φοιτητικών συλλόγων οδήγησαν σε σωρεία μαχητικών καταλήψεων και δυναμικής εμφάνισης του φοιτητικού κινήματος στο δρόμο με αποκορύφωμα το διάστημα του '06 – '07 απέναντι στην αναθεώρηση του άρθρου 16, το 2011 ενάντια στο ν.Διαμαντοπούλου – Αρβανιτόπουλου αλλά και τη πρόσφατη μάχη ενάντια στις αυταρχικές πρακτικές του Φορτσάκη και της λαομίσητης συγκυβέρνησης Ν.Δ. - ΠΑΣΟΚ. Η χρόνια δράση του φοιτητικού κινήματος και η συνεχής παρουσία του στους κοινωνικούς αγώνες, είχαν ρόλο καταλύτη τόσο στο μπλοκάρισμα της εκπαιδευτικής αναδιάρθρωσης που πρόσταζε η Ε.Ε. και τα επιτελεία της, όσο και στη πολιτική φθορά και εν τέλει πτώση πολλών αστικών κυβερνήσεων.

Στο σήμερα βέβαια η κατάσταση μοιάζει μάλλον απαισιόδοξη για το φοιτητικό και νεολαιίστικο κίνημα. Ειδικά τη φετινή χρονιά η πολιτική ζωντάνια και οι γενικές συνελεύσεις των φοιτητικών συλλόγων είναι στο ναδίρ και η εμφάνιση των αγωνιστικών, οργανωμένων, ανατρεπτικών ανταντακλαστικών της νεολαίας είναι ελάχιστες, αποσπασματικές και ασυντόνιστες σε μεγάλο βαθμό. Ακόμα και τα ίδια τα αποτελέσματα των φετινών φοιτητικών εκλογών αποτέλεσαν πλήγμα για τις αγωνιστικές δυνάμεις μιας και ανέδειξαν ως 'κυρίαρχο' ρεύμα στη σπουδάζουσα νεολαία αυτό της αποχής. Της απογοήτευσης, της πολιτικής αδράνειας, της εμπέδωσης των αδιεξόδων που θέλουν να μας επιβάλλουν. Ένα ρεύμα κυρίως

αγωνιστικού δυναμικού που παραιτείται από τον αγώνα και δεν βρίσκει θετικό όραμα στράτευσης και πάλης. Και με αυτήν την έννοια, ακόμα και σε εκλογικούς όρους, το ρεύμα αυτό ευνοεί την αστική πολιτική κατεύθυνση αποσυγκρότησης και αδράνειας και είναι σύμμαχος για την αστική τάξη και τη νέα επίθεση διάλυσης, απαξίωσης και ξεπουλήματος της Παιδείας.

Από αυτή την σκοπιά μιλάμε για χαρακτηριστικά τομής συνολικά στο φοιτητικό κίνημα και με αυτή τη τομή οι δυνάμεις μας βρίσκονται αντιμέτωπες και προσπαθούν να διαλεχθούν και να την υπερβούν από μαχητική αγωνιστική σκοπιά. Αναφερόμαστε σε μια σειρά παραγόντων και αιτιών που αλληλοδιαπλέκονται και οδηγούν στο σημερινό εκρηκτικό μείγμα συνθηκών με την απαξίωση και την αδράνεια να κυριαρχούν. Στο κοινωνικό επίπεδο, μιλάμε για ένα εντελώς πρωτότυπο φοιτητικό σώμα σε σχέση με την μεταπολιτευτική ιστορία του φοιτητικού κινήματος.

Η απουσία οποιασδήποτε εργασιακής προοπτικής και οράματος το μέλλον είναι αυτό που ορίζει πλέον και διαμορφώνει τις συνειδήσεις. Η κυρίαρχη κατεύθυνση απαξίωσης και διάλυσης της Ανώτατης Παιδείας από τις δυνάμεις του κεφαλαίου, με την επιχειρηματική ανασυγκρότηση να ακολουθεί στις σχολές κομβικής σημασίας για το σχεδιασμό παραγωγής και οικονομίας, είναι ένα επιπρόσθετο στοιχείο που καταβαρυνώνει την προοπτική και το μέλλον. Έτσι διαμορφώνεται μια κατάσταση που από τη μία πλευρά, ο καθένας από εμάς αισθάνεται και είναι φοιτητής που εισάγεται στο πανεπιστήμιο, διαβάζει, δίνει εξετάσεις, δραστηριοποιείται στα πλαίσια της φοιτητικής ιδιότητας. Από την άλλη μεριά, ο φοιτητής νιώθει ένας ιδιόμορφος «εργαζόμενος» ή και άνεργος, καθώς εντός του πανεπιστημίου έχει συνειδητοποιήσει ήδη το δυσσώανο εργασιακό μέλλον το οποίο θα κληθεί να αντιμετωπίσει. Διαμορφώνεται, δηλαδή, η τάση ο φοιτητής από την μία να βλέπει το πανεπιστήμιο ως ένα αναγκαίο στάδιο από το οποίο περνάει για να βγει με περισσότερα εφόδια στην αγορά εργασίας και πρέπει από τώρα να ανταγωνιστεί τους «συναδέλφους» του για μια θέση

σε αυτή. Από την άλλη αναγκάζεται λόγω συνθηκών πολλές φορές να δουλεύει για να μπορεί να ανταπεξέλθει, τις πιο πολλές φορές μάλιστα ως ανασφάλιστος, σε voucher, 5μηνα ή αν δεν συμβαίνει αυτό να βλέπει τον εαυτό του ως “μη-παραγωγικό” κομμάτι της κοινωνίας.

Στη σχέση αυτή μεταξύ των πολλαπλών χαρακτηριστικών της νέας φοιτητικής ταυτότητας, υπάρχει ιεράρχηση με όρους πρωταρχικού-καθοριστικού. Αυτό σημαίνει ότι η παραδοσιακή φοιτητική ταυτότητα εκδηλώνεται με πιο άμεσο και από τρόπο (πρωταρχικό), αλλά το ζήτημα της εργασιακής προοπτικής και της ανεργίας αποτελούν καθοριστικά συστατικά της φοιτητικής ταυτότητας. Στο σημερινό επιχειρηματικό πανεπιστήμιο, με την υποχρηματοδότηση και την απαξίωση να βασιλεύουν, και τους επιχειρηματικούς ομίλους να караδοκούν να ξεζουμίσουν κάθε ‘εκπαιδευτικό’ φίλετο, οι πολλαπλές οικονομικές πιέσεις για μια σπουδάζουσα νεολαία που προέρχεται από εργατική οικογένεια αποκτούν ιδιαίτερο βάρος.

Με το κυρίαρχο άγχος-αγωνία με βάση το οποίο διαμορφώνουμε συνείδηση να είναι η εργασιακή μας προοπτική και το μέλλον μας, η πληττόμενη πλειοψηφία αντικειμενικά εξωθείται σε δύο επιλογές για να μπορέσει να αντέξει το πλέον δυσβάσταχτο κόστος σπουδών:

a. Στις σπουδές ως αναγκαίο κακό και άρα την επιτάχυνση των σπουδών και τη «λυκειακή» αντιμετώπιση του κύκλου μαθημάτων με πλήρη αποστοίχιση από οποιαδήποτε διαδικασία των συλλόγων. Αυτό συνήθως πηγαίνει παράλληλα με την εγκαθίδρυση της αριστείας ως στόχου με την αυταπάτη ότι θα αποτελέσει ένα καλύτερο διαβατήριο για την εργασιακή προοπτική(στο εξωτερικό πιθανότατα)

b. Την τυπική ή ουσιαστική διακοπή των σπουδών και την ένταξη μας στην παραγωγή με μαζικότερους όρους από ένα προηγούμενο διάστημα. Αντικειμενικά αποκοβόμαστε δηλαδή από τις συλλογικές διαδικασίες του φοιτητικού κινήματος, και περνάει σε επίπεδο συνείδησης ,και όχι μόνο, η ανάγκη της πάλης για μόρφωση ως δεύτερη και τρίτη πλευρά και κυριαρχεί το ένστικτο της επιβίωσης με άθλιους τις περισσότερες φορές εργασιακού όρους.

Η παραπάνω εικόνα όμως μόνο κατά το ήμισυ ερμηνεύει αυτή την μαζική αποστοίχιση από τις διαδικασίες του φοιτητικού κινήματος. Το άλλο μισό θα πρέπει να το αναζητήσουμε στις πολιτικές συνθήκες της εποχής, και πως αυτές αντικειμενικά επιδρούν και στις πολιτικές και κινηματικές πρωτοβουλίες της σπουδάζουσας νεολαίας. Όπως επίσης και στην δυνατότητα – ή την αδυναμία - του φοιτητικού κινήματος με αυτοτελή τρόπο να κάνει το άλμα στην γενική κατάσταση χαμηλών πτήσεων της λαϊκής απαιτητικότητας και διεκδικητικότητας. Από αυτή λοιπόν την σκοπιά, η αδράνεια και απαξίωση αυτή δεν είναι κάτι ξέχωρο αλλά αντανάκλαση του ευρύτερου αισθήματος πολιτικής ανημπόριας που τείνει να κυριαρχήσει στον αγωνιζόμενο κόσμο και στην πληττόμενη κοινωνική πλειοψηφία. Το ιδεολογικό πλαίσιο της ‘πρώτης φορά’ “Αριστερά” κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ ενσωμάτωσε μια σειρά αγωνιστικών αντανάκλαστικών σε μια ψευδεπίγραφη αριστερή, αντιμνημονιακή ρητορεία που σύντομα εξελίχθηκε σε χυδαία

επικοινωνιακή και συνδικαλιστική επίθεση στον κόσμο του αγώνα και της αντίστασης. Με τις ευθύνες να βαρύνουν και κομμάτι της ανατρεπτικής αριστεράς, η συνειδητή καλλιέργεια της λογικής του εφικτού και η αδράνεια και η πίστωση χρόνου στην κυβέρνηση καλλιέργησε και ανέδειξε το ΣΥΡΙΖΑ ως εκφραστή των ελπίδων των λαϊκών στρωμάτων για μια καλύτερη μέρα, στο όνομα του φόβου της άμεσης αναμέτρησης με τον ταξικό εχθρό και τις δυνάμεις του κεφαλαίου. Στο χώρο των πανεπιστημίων αυτό μεταφράστηκε σε αδράνεια και μούδιασμα όταν η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ έφερε νομοσχέδια που ενσωμάτωναν αιτήματα μηδενικού δημοσιονομικού κόστους με ιδεολογική αναφορά στους αγώνες του κινήματος (πχ ασυλο, διαγραφές) αλλά ταυτόχρονα βάθαινε την απαξίωση με την όλο και μεγαλύτερη υποχρηματοδότηση, ανακοίνωνε νέο σχέδιο Αθηνά ή διέλυε τις εργασιακές σχέσεις των Ιδρυμάτων. Αδράνεια και μούδιασμα που κόστισε και απογοήτευσε οδηγώντας στην αποσυγκρότηση σε αρκετές περιπτώσεις.

Σίγουρα όμως η παραπάνω πραγματικότητα δεν αποτελεί άλλοθι ή αφορμή για τις δυνάμεις μας για την υποχώρηση σε αφηγήσεις συνολικής ήττας, σε λογικές αφού ο ΣΥΡΙΖΑ υλοποιεί μνημόνια κάτι κάναμε όλοι λάθος ή σε παραίτηση και ανώφελες σκέψεις. Τώρα είναι πιο αναγκαία από ποτέ η οργανωμένη δράση και ανασύνταξη του κινήματος και στη βάση αυτή η επανεκκίνηση και των αντικαπιταλιστικών δυνάμεων στο εσωτερικό του ώστε να αναρριχηθούν στο ύψος του αναγκαίου. Τώρα είναι πιο επιτακτικό από ποτέ να ωριμάσουμε αποτιμώντας τις θέσεις και τις δράσεις μας με τα μάτια στραμμένα σε ένα στρατηγικό επανεξοπλισμό της ΕΑΑΚ και σε μια νικηφόρα αφήγηση και προοπτική για τους συλλόγους και το κίνημα ώστε να πάρουν οι κομμουνιστικές δυνάμεις το πάνω χέρι στην εξέλιξη της ταξικής αναμέτρησης.

Η φετινή χρονιά, μα κυρίως η συνολική πορεία και εμπειρία των αγώνων του φοιτητικού κινήματος στα χρόνια της κρίσης, έχουν αναδείξει συνολικές και στρατηγικές αδυναμίες, τόσο του κινήματος όσο και της ίδιας της ΕΑΑΚ. Ακριβώς επειδή υπό το βάρος της καπιταλιστικής κρίσης οι συνολικές απαντήσεις, οι στρατηγικές αναλύσεις και θέσεις αποκτούν ιδιαίτερη σημασία για να καταφέρεις να αναμετρηθείς με τον ταξικό αντίπαλο με ένα οπλοστάσιο ισάξιο του δικού του. Οι καθαρές, δίχως μεσοβέζικα λόγια, απαντήσεις και προσπάθειες ανάλυσης, η ταξική αναφορά και γείωση, η επαφή με τη νέα εργατική βάρδια είναι ζητήματα που δίχασαν και την ίδια την ΕΑΑΚ ενώ απουσίαζαν από την κουβέντα των συλλόγων. Ερωτήματα όπως ο ρόλος του φοιτητικού κινήματος και οι νέες μορφές συνδικαλισμού, η γραμμή στο εσωτερικό του που θα αναδείξει τις αντικαπιταλιστικές τάσεις σε κυρίαρχες και το κίνημα σε κάτι ζωντανό και πολιτικά επικίνδυνο, ο ρόλος της ΕΑΑΚ μέσα σε αυτό, η σύνδεση τακτικής και στρατηγικής και ο συγκερασμός του αγώνα για μεταρρύθμιση και άμεσες διεκδικήσεις ως κομμάτι ενός συνολικού αγώνα για επαναστατικό μετασχηματισμό της κοινωνίας είναι άξονες πάνω στους οποίους αναδείχθηκαν ανεπάρκειες και προβληματικές αποκρυσταλλώσεις. Όσο και αν η ΕΑΑΚ και οι δυνάμεις της αντικαπιταλιστικής αριστεράς έχουν μετρήσει βήματα στο

στρατηγικό επανεξοπλισμό και το βάθεμα της γραμμής μας με πρωτοπόρα συμβολή των δυνάμεων της νΚΑ, μένουν πολλά ακόμα να γίνουν. Πολλά κυρίως σε επίπεδο προγράμματος πάλης αλλά και σε επίπεδο δομών, τόσο για τους συλλόγους όσο και για το κίνημα. Η καθαρή απάντηση, με γνώμονα την ταξική αναμέτρηση, στα παραπάνω ερωτήματα είναι αυτή που μπορεί και θα οδηγήσει στην ηγεμονία των κομμουνιστικών δυνάμεων.

Με κυρίαρχο μέλημα λοιπόν την ανασυγκρότηση και το ζωντάνεμα των συλλόγων οι δυνάμεις μας την επόμενη περίοδο είναι καθοριστικό να συμβάλλουν σε ένα φοιτητικό κίνημα που θα βάζει κυρίαρχα στο στόχο την βάρβαρη εργασιακή προοπτική της νεολαίας και θα συγκρούεται ευθέως με αυτή. Όχι με μηχανιστικό τρόπο αλλά ως δική μας μάχη. Οι δυνάμεις της ΕΑΑΚ και της νΚΑ θα συμβάλλουν ώστε να πραγματοποιηθεί μια προγραμματική εργατική στροφή τόσο εντός της ΕΑΑΚ όσο και εντός των συλλόγων. Με συνολικό πρόγραμμα πάλης που θα ιεραρχεί την εργασιακή προοπτική, όχι μόνο ως άρνηση, αλλά και με στοιχεία θετικής στρατηγικής ώστε να επιτυγχάνεται σύνδεση με την αγωνιζόμενη εργατική τάξη. Με το αίτημα για μόνιμη και σταθερή δουλειά για όλους στην προμετωπίδα του αγώνα και με βασικό άγχος να εκφραστεί και να πάρει την κατάσταση στα χέρια της η νεολαία που πλήττεται και δεν μπορεί να ονειρευτεί καν το μέλλον της.

Σε αυτή τη λογική είναι αναγκαίο για εμάς ένα φοιτητικό κίνημα που θα αναμετρείται με τα κεντρικά πολιτικά ερωτήματα ως απαραίτητο όρο νικηφόρας έκβασης των μαχών που έχει να δώσει. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, η πιο μικρή μάχη αντικειμενικά συνδέεται με τα κεντρικά πολιτικά διλήμματα και τις αντίστοιχες απαντήσεις. Δεν είναι πολιτικαντισμός, αλλά αναγκαίος δρόμος η ρήξη με την στρατηγική του κεφαλαίου για να δημιουργήσεις τέτοιες ρωγμές που οι από κάτω θα μπορούν να επιβάλουν κατακτήσεις. Είναι επίπλαστο ένα δίλημμα που συνήθως εμφανίζεται μεταξύ του αν πρέπει να αγωνιστεί το κίνημα για μεταρρύθμιση ή επανάσταση. Εμείς απαντάμε και για τα δυό, με σαφή ταξικό προσανατολισμό και με τον αγώνα για επιμέρους κατακτήσεις και νίκες να εντάσσεται σε συνολική πάλη για την ανατροπή και τον επαναστατικό μετασχηματισμό.

Επομένως σε επίπεδο στόχων και φυσιογνωμίας είναι βασικό να παλέψουμε ώστε οι σύλλογοι μας, για παράδειγμα, να μην αναμένουν την κατάθεση ενός νομοσχεδίου για να πουν τι δεν πρέπει να γίνει. Αντίθετα, με θετικό πρόγραμμα κατακτήσεων και πάλης θα διεκδικήσουμε το τι πρέπει να γίνει για μια ολόκληρη γενιά για να έχει μόρφωση – δουλειά – ελευθερίες. Με βάση αυτές τις κατευθύνσεις θα πρέπει να επαναπροσδιορίσουμε και να ιεραρχήσουμε ψηλά το ζήτημα της ανασυγκρότησης των συλλόγων στη βάση του δικαιώματος για σπουδές αλλά και μια συνολικής κουβέντας για το ποιες σπουδές, με ποιο περιεχόμενο, ποια μόρφωση και κυρίως για ποιο μέλλον, για ποια εργασιακή προοπτική. Σε μια κατάσταση διάλυσης και απαξίωσης κάθε έννοιας, συλλογικής κατάκτησης μα ακόμα και υλικής υποδομής της Παιδείας ως κομμάτι της επίθεσης της αστικής τάξης η πάλη

με θετικό όραμα για μόρφωση στο ύψος των αναγκών μας, δουλειά και λαϊκές ελευθερίες, συμπυκνώνει την κατεύθυνση του επαναστατικού αγώνα στο σήμερα. Ενώ αγώνα ικανού να δημιουργήσει αδιόρθωτες και θεμελιακές ρήξεις στη βάση του καπιταλισμού.

Οι ήττες των τελευταίων χρόνων έχουν ισχυροποιήσει την αντίληψη ότι απέναντι σε έναν οργανωμένο και ενιαίο αντίπαλο, το κίνημα δεν μπορεί να αντιπαρατάσει μόνο μαζικές και μαχητικές κινητοποιήσεις αλλά χρειάζεται ένα δικό του συντονιστικό και πολιτικό εργαλείο. Έχουμε καθήκον να φτιάξουμε ένα πανελλαδικό όχημα αντιπίθεσης, ένα συντονιστικό αγώνα που θα λειτουργεί με όρους που προωθούν την εργατική πολιτική. Είναι κατανοητό ότι σε αυτή τη φάση η κίνηση προς ένα μόνιμο συντονιστικό θα αποτελεί κατάκτηση μιας μερίδας πρωτοπόρων συλλόγων. Το ζητούμενο είναι να υπάρξουν άμεσα βήματα και ταυτόχρονα υπάρχει η αντίστοιχη επαγρύπνηση εντός της αντικαπιταλιστικής πτέρυγας ώστε σε περιόδους μαζικής κινητοποίησης του φοιτητικού κινήματος να επιβληθεί με πιο πλατύ τρόπο. Η εργατοδημοκρατική συγκρότηση και δομή αποτελεί εκέγγυο ώστε οι πιο προωθημένες και ριζοσπαστικές αντιλήψεις να πάρουν την πρωτοβουλία των κινήσεων και να μετασχηματίσουν ταλαντευόμενα ρεύματα μέσα από την κοινή δράση και τη συνεπακόλουθη δέσμευση σε ένα πρόγραμμα πάλης που θα ζυμωθεί και θα κατακτηθεί από το ίδιο το κίνημα και τους φορείς. Για αυτό το λόγο προκρίνουμε την αποφασιστική αρμοδιότητα του συντονιστικού στη βάση της συγκρότησης σώματος αιρετών και ανακλητών αντιπροσώπων από τις Γενικές Συνελεύσεις με δικαίωμα ψήφου στη βάση της αναλογικής εκπροσώπησης των Γενικών Συνελεύσεων.

Βασικός στόχος μας είναι μια συνολική προσπάθεια πολιτικής και ιδεολογικής ανάτασης και επανεξοπλισμού των συλλόγων, μα και των σχημάτων της ΕΑΑΚ, ώστε να υπηρετήσουν μια εξόρμηση με όλες μας τις δυνάμεις για την ουσία των συλλογικών διαδικασιών και του συλλόγου και την ανάγκη ύπαρξης της πολιτικής ως έννοιας. Για το αναγκαίο πρόγραμμα πάλης που μπορεί να δώσει θετικό όραμα και προοπτική στη γενιά μας. Το ρεύμα της απαξίωσης και της αποπολιτικοποίησης πρέπει να χτυπηθεί άμεσα και σε αυτό πρέπει ιδεολογικά και πολιτικά να παίξουμε πρωτοπόρο ρόλο τα σχήματα της ΕΑΑΚ και οι ίδιοι οι σύλλογοι.

Στην κατεύθυνση αυτή, οι δυνάμεις της νΚΑ έχουν καταβάλλει ειδική προσπάθεια ώστε να πάρουν το πάνω χέρι οι ιδέες της απελευθερωτικής παιδείας και του κομμουνιστικού πολιτισμού έναντι της απαξίωσης και της αποπολιτικοποίησης εντός των συλλόγων καθώς και να αναβαθμιστεί η ουσία του προγράμματος πάλης έναντι μιας υποχώρησης της αγωνιστικής τάσης και αφήγησης εντός των συλλόγων μας. Σε αυτή την κίνηση πολιτικής και θεωρητικής ανασυγκρότησης το πρώτο αναγκαίο και σημαντικό βήμα για εμάς είναι και η ενίσχυση συνολικά των Αναιρέσεων, τόσο του φεστιβάλ όσο και της περιοδικής έκδοσης που πραγματεύεται μια σειρά επίκαιρων ερωτημάτων για τις δυνάμεις του κομμουνιστικού

κινήματος.

Στη βάση αυτή, στη βάση των συνολικών στρατηγικών ανεπαρκειών και ερωτημάτων που μας δημιουργήθηκαν τα τελευταία χρόνια, τοποθετείται και η πρόταση μας για την στρατηγική επανεκκίνηση της ΕΑΑΚ. Για εμάς για την ΕΑΑΚ έχει πλέον ωριμάσει και είναι αναγκαία από την ίδια την πραγματικότητα μια τομή σε σχέση και με την πολιτική της κατεύθυνση και με την οργανωτική της δομή. Από αυτή την σκοπιά υπάρχει άμεση αναγκαιότητα πολιτικής ενοποίησης στα πλαίσια μιας διακηρυκτικής συμφωνίας της πτέρυγας με τα μάτια στραμμένα στις ανάγκες και τα δικαιώματα της σύγχρονης πληττόμενης σπουδάζουσας νεολαίας, στα στρατηγικά ερωτήματα που κληθήκαμε να απαντήσουμε τους τελευταίους μήνες. Για ένα σύγχρονο αντικαπιταλιστικό πλαίσιο στόχων και διεκδικήσεων. Δεν πρόκειται περί μια αναγκαία κατοχύρωση συμφωνίας εντός της ΕΑΑΚ. Η εμπειρία και οι δράση των τελευταίων χρόνων αποτυπώνουν ένα ταβάνι για την αντικαπιταλιστική αριστερά που πρέπει να υπερβούμε σε κατεύθυνση προγραμματικής εμβάθυνσης σε αντικαπιταλιστική και επαναστατική κατεύθυνση. Η διακήρυξη και τα βήματα προς την κατοχύρωση της είναι διαδικασία παράλληλη με την ανασυγκρότηση των συλλόγων και τη συμβολή των κομμουνιστικών δυνάμεων εντός της ΕΑΑΚ ώστε να εξελιχθούμε σε πραγματικό αντίπαλο δέος σε όλα τα επίπεδα και να μην κυριαρχήσουν αφηγήσεις ήττας και υποχώρησης της αγωνιστικής τάσης. Από αυτή τη σκοπιά για εμάς το ζήτημα της διακήρυξης μπορεί να πάρει μορφή μέσα από την αναζωογόνηση των διαδικασιών του κινήματος και άρα ενός πολιτικού σχεδίου στο φοιτητικό κίνημα που θα αναμετρείται με τις σύγχρονες δυσκολίες και θα δώσει απαντήσεις σε συνολικές συζητήσεις που πρέπει να ανοίξουν για το φοιτητικό κίνημα, για τη σύνδεσή του με το εργατικό κίνημα και για την αναγκαιότητα ύπαρξης και αυτοτέλειας της αντικαπιταλιστικής αριστεράς σήμερα.

Και φυσικά η πολιτική αναβάθμιση της ΕΑΑΚ θα πρέπει να συνοδεύεται από αλλαγή του οργανωτικού της μοντέλου στην κατεύθυνση λειτουργίας στη βάση της εργατικής δημοκρατίας. Με κριτική και αυτοκριτική για τη λειτουργία της ΕΑΑΚ μέχρι σήμερα προωθούμε θαρρετά την άποψη ότι χωρίς λειτουργία στη βάση της εργατικής δημοκρατίας δεν μπορεί να παραχθεί πολιτική «από τα κάτω». Χωρίς τα σχήματα και τα συντονιστικά να είναι τα κύτταρα της πολιτικής αντιπαράθεσης και των αποφάσεων, η ηγεμονία μιας επαναστατικής αφήγησης διαμορφωμένης από τα συμφέροντα της ίδιας της πληττόμενης πλειοψηφίας τίθεται υπό διακύβευμα.

Στην πορεία αυτή, στη διαδικασία αναμέτρησης με τις στρατηγικές μας αδυναμίες και ανεπάρκειες, προφανώς κυρίαρχο ρόλο έχει η προγραμματική συμφωνία, η οποία αποτυπώνει ηγεμονία των αντικαπιταλιστικών, μα και η επαναστατική φυσιογνωμία. Αυτά τα δύο πεδία έχουν για εμάς το βασικό ρόλο στο στρατηγικό μετασχηματισμό της ΕΑΑΚ. Η ενότητα και η περαιτέρω μετωπικές συμμαχίες και συνεργασίες υποτάσσονται στις δύο βασικές αυτές πλευρές. Στην κατεύθυνση αυτή για εμάς, η πρόταση

πολιτικής συνεργασίας με δυνάμεις, οι οποίες στη βάση της καπιταλιστικής ρήξης προχώρησαν σε ημιτελή προγραμματική ρήξη με ρεφορμιστικές και αδιέξοδες αφηγήσεις, στοχεύει ακριβώς στο να βαθύνει και να ολοκληρώσει προγραμματικά τη ρήξη τους αυτή. Ο ρεφορμισμός αποτελεί ρεύμα που ενυπάρχει εντός της τάξης, εντός των συλλόγων και πρέπει να αναμετρηθούμε κατάματα με αυτόν. Ο μετασχηματισμός των ανταντακλαστικών αυτών εντός των συλλόγων, ο αγώνας ώστε το ρεύμα των αγωνιστικών ανταντακλαστικών που ήλπιζε στο ΣΥΡΙΖΑ ως μόνη εναλλακτική να μετασχηματιστεί, να ωριμάσει και να ολοκληρώσει την προγραμματική ρήξη με τις ρεφορμιστικές αφηγήσεις και τοποθετήσεις είναι ζητούμενο για εμάς. Για να επιτευχθεί πρέπει να το δούμε αρχικά ως κομμάτι μιας συνολικής προσπάθειας επανεξοπλισμού της ΕΑΑΚ σε μια κατεύθυνση όμως που δεν υιοθετεί λογικές οριζόντιας και συνολικής ήττας. Για εμάς η ηγεμονία της ΕΑΑΚ σε επίπεδο προγράμματος πάλης μα και φυσιογνωμίας στη διαπάλη με αντίστοιχα ρεύματα είναι η μόνη δικλείδα ασφαλείας που μπορεί να εγγυηθεί το αύριο. Τα σχήματα της ΕΑΑΚ δηλαδή, το περιεχόμενο και η φυσιογνωμία τους, μα και η ίδια η ΕΑΑΚ ως τέτοια, είναι η μόνη που μπορεί να εγγυηθεί πως κάθε είδους ενωτικές προσεγγίσεις και κινήσεις μπορούν να είναι αποτελεσματικές για τη συνολική προσπάθεια ανασυγκρότησης αν και μόνο αν, η αντικαπιταλιστική αριστερά, η δύναμη που φούντωνε και έκανε επικίνδυνους τους αγώνες όλα αυτά τα χρόνια, η δύναμη που αποτελεί σταθερό σημείο αναφοράς στη νεολαία ηγεμονεύει.

Όλες μας οι δυνάμεις θα συνεχίσουν να υπηρετούν με κάθε τρόπο μια ελπιδοφόρα ανασυγκρότηση που θα εμπνεύσει και θα δώσει δύναμη, κουράγιο και πολιτικά εργαλεία στον κόσμο του κινήματος και του αγώνα. Συνολικά στόχος των δυνάμεων μας είναι η διαμόρφωση των όρων και του εύφορου πεδίου, πάνω στο οποίο θα πατήσουν οι όποιες κινηματικές και πολιτικές αντιστάσεις ξεσπάσουν το επόμενο διάστημα και στο χώρο της Παιδείας, ώστε να γίνουν επικίνδυνες και νικηφόρες. Με αγωνία να δώσουμε νόημα στην έννοια της πολιτικής και των συλλόγων ως οντότητες οργάνωσης. Με στόχο οι σύλλογοι να γίνουν χρήσιμοι για το κίνημα, και η ΕΑΑΚ χρήσιμοι για τους συλλόγους.

ΤΕΧΝΙΚΗ-ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Οι θέσεις μας

Σε γενικές γραμμές η διάκριση των σπουδών στα ΑΕΙ από τις σπουδές στα ΤΕΙ, συνίσταται στο ότι οι πρώτες είναι συγκροτημένες, κατά κανόνα στη βάση ενός γενικού θεωρητικού περιεχόμενου, το οποίο δεν οδηγεί σε συγκεκριμένη επιστημονική ειδίκευση, ενώ τα δεύτερα στη βάση μιας επαγγελματικής ειδίκευσης, η οποία στερείται το απαιτούμενο θεωρητικό υπόβαθρο. Οι δύο αυτές ταχύτητες σπουδών όμως σε καμία περίπτωση δεν καλύπτουν την ανάγκη και τα κριτήρια για μια ολοκληρωμένη επιστημονική αντίληψη, ολόπλευρη μόρφωση και ειδίκευση πάνω στο αντικείμενο σπουδών.

Στα πλαίσια της ανάγκης οι σπουδές των τεχνικών επιστημών να είναι άμεσα συνδεδεμένες με τη θεωρητική τους βάση, είναι αδιανότη η ύπαρξη των ΤΕΙ, μα και των άλλων Τεχνικών Σχολών, σαν β' κατηγορίας τεχνολογική «ανώτατη» αλλά μη πανεπιστημιακή εκπαίδευση, πλάι σε άλλα Ανώτατα τεχνολογικού χαρακτήρα Ιδρύματα (όπως τα Πολυτεχνεία), τα οποία όμως να είναι πανεπιστημιακά. Στην ουσία πρόκειται για μια μορφή διαιώνισης του ερμαφρόδιτου χαρακτήρα τους, κάτι ανάμεσα σε Επαγγελματική Σχολή και Πανεπιστήμιο, και η ουσιαστική ανάγκη που εξυπηρετούν είναι αυτή της ακόμη φθηνότερης και ταχύτερης αναπαραγωγής ενός μεσαίου και περισσότερο «ευέλικτου» εργατικού δυναμικού. Είναι φανερό ότι η διάκριση των ΤΕΙ από τα αντίστοιχου αντικειμένου ΑΕΙ, γίνεται στη βάση της αποκοπής των ΤΕΙ από τη θεωρητική γνώση και την ολοκληρωμένη επιστημονική αντίληψη του αντικειμένου. Η διάκριση αυτή έχει σαφή ταξικό χαρακτήρα και είναι συνυφασμένη με την ίδια την καπιταλιστική παραγωγή. Παρότι η τεχνική στην εποχή μας είναι πια προϊόν της βαθιάς ανάπτυξης της επιστημονικής γνώσης, έγινε επιστήμη, τεχνολογία, και η υποτίμηση της τεχνικής διατηρείται ως τις μέρες μας. Στις προηγούμενες βαθμίδες της εκπαίδευσης εκφράζεται με το διαχωρισμό του λυκείου (ως σχολείου γενικής παιδείας αποσπασμένης από την πρακτική) και των ΤΕΙ, των ΙΕΚ, των ΚΕΚ, στην Ανώτατη Εκπαίδευση με τη διάκρισή της σε ΑΕΙ-ΤΕΙ, πανεπιστημιακή - μη πανεπιστημιακή.

Έτσι τοποθετείται καταρχήν μια βεντάλια διαφορετικών ταχυτήτων στην Παιδεία κάτι που αποτελεί συνολικό γνώρισμα για την Παιδεία και έχει ως κυρίαρχο εργαλείο επιβολής τους ταξικούς φραγμούς.

Στην πορεία ανάπτυξής τους βέβαια ορισμένα από τα ΤΕΙ ξεπέρασαν τον αρχικό προορισμό τους και μπορούμε να πούμε ότι διαθέτουν ένα ικανοποιητικό για την Ανώτατη Εκπαίδευση επίπεδο σπουδών, υποδομής και διδακτικού προσωπικού. Στο σήμερα βέβαια φαίνεται πλέον ότι οι εν γένει αντιφάσεις της φύσης αυτών των σχολών οξύνονται, έχοντας σαν αποτέλεσμα να έρχονται σε πλήρη μετάλλαξη με τα αρχικά σχέδια του συστήματος. Δεν είναι τυχαία η δημιουργία νέων τμημάτων και ολόκληρων σχολών ΤΕΙ στην επαρχία τα τελευταία χρόνια, που σκοπό είχαν να εξυπηρετήσουν και να «τονώσουν» την τοπική αγορά. Όμως, η σημερινή κοινωνικοπολιτική κατάσταση, έρχεται να ξεδιπλώσει εκείνα τα αντιφατικά χαρακτηριστικά, που πλέον δεν πατάνε σε καμία βάση, και να τα στρέψει ενάντια στους όρους δημιουργίας και συνέχισης λειτουργίας των ΤΕΙ ως τέτοια.

Σύμφωνα και με τις τελευταίες κατευθύνσεις της στρατηγικής της ΕΕ για την Παιδεία ο ρόλος των ΤΕΙ είναι να παρέχουν βραχυπρόθεσμα προγράμματα ειδίκευσης. Βραχυπρόθεσμα και αναλώσιμα σε τέτοιο βαθμό που η λεγόμενη Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης θα έχει εξουσία να μπορεί να αναθεωρεί και να τα επανεξετάζει τακτικά ώστε να συμβαδίζουν όχι γενικά και αόριστα με τις παραγωγικές ανάγκες, αλλά με τις τρέχουσες ανάγκες της αγοράς εργασίας. Μέσα από τις απαιτήσεις για ευθυγράμμιση με την στρατηγική της δια βίου μάθησης προβλέπεται ο ρόλος του ΤΕΙ ως ο μοχλός με τον οποίο θα επιχειρείται δια βίου κατάρτιση του εργατικού δυναμικού. Μάλιστα προτείνεται το κλείσιμο στην ουσία ή μάλλον ένας εκβιασμός του κάθε ΤΕΙ αν δίνει πανεπιστημιακό χαρακτήρα στις δραστηριότητες και τα προγράμματα σπουδών εντός του.

Με βάση αυτές τις κατευθύνσεις μπορούμε να πούμε πως τα ΤΕΙ βαδίζουν σε μια κατεύθυνση μετασχηματισμού ώστε να θυμίζουν πιο πολύ τα σημερινά ΙΕΚ ως νέα όμω

συνολική βαθμίδα της Παιδείας, κεντρικά συντονισμένη και που αλλάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα ανάλογα με τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις του κεφαλαίου, με το εργαλείο των ταξικών φραγμών να είναι ο βασικός μοχλός επιβολής των αλλαγών αυτών. Από αυτή τη διαδικασία θα εξαιρεθούν ορισμένα τμήματα, τα λεγόμενα ΑΕΙ Τεχνολογικού Τομέα, για τα οποία προδιαγράφεται μια πορεία εξέλιξης τους σε κέντρα εφαρμοσμένης έρευνας και επιστημών, μια ενδιάμεση τρόπον τινά ταχύτητα στη βεντάλια της Ανώτατης Εκπαίδευσης. Θα μπορούσε κανείς να μιλήσει και με όρους συνθήκης Μπολόνια λέγοντας πως με Master θα ισοδυναμούν ορισμένες από τις ανώτατες σχολές πχ Πολυτεχνεία, με Bachelor τα υπόλοιπα τμήματα των ΑΕΙ πχ κάποια τμήματα από το Γεωπονικό με Bachelor και άλλα με Master, καθώς και τα ΑΕΙ ΤΤ και τέλος η τελευταία βαθμίδα σε γενικές γραμμές θα είναι η τεχνολογική εκπαίδευση των ΙΕΚ/ΣΕΚ και των μετεξελιγμένων ΤΕΙ.

Περιγράφεται έτσι σαφώς και στις διατάξεις για την Παιδεία η θεωρητική αντίληψη που αναφέραμε παραπάνω. Ένα δυαδικό σύστημα πανεπιστημιακής-μη Πανεπιστημιακής εκπαίδευσης. Πανεπιστήμια με 'στρατηγικό' σχεδιασμό, αποσπασμένα από κοινωνικοπολιτικές εξελίξεις, υπεύθυνα για το επιστημονικό, ερευνητικό και πιο επιστημονικά καταρτισμένο δυναμικό, που και αυτά προφανώς στο εσωτερικό τους θα έχουν διαιρέσεις (πχ Bachelor-Master). Δυναμικό σαφώς μικρό, εκλεκτό και εκλεκτικά επιλεγμένο με όρους ταξικής θέσης, που θα στελεχώνει την παραγωγή και την παροχή υπηρεσιών σταθερά, με αδιάκοπο ρυθμό και θα προσφέρει επιστημονική και ερευνητική γνώση στις ανάγκες του κεφαλαίου. Εδώ θα συγκεντρώνονται κυρίως οι ερευνητικές δραστηριότητες και τα μεγάλα project, εδώ θα παράγεται κυρίως η καινοτομία που απαιτείται για το ξεπέρασμα της κρίσης. Στον αντίποδα μιλάει στην ουσία για ΤΕΙ-κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης που θα προσφέρουν αναλώσιμο, ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό με μαζικούς και επίσης συνεχείς όρους. ΤΕΙ που θα εξειδικεύουν και θα καταρτίζουν βραχυπρόθεσμα και θα στελεχώνουν τις άμεσες ανάγκες του κεφαλαίου κάθε φορά. Τεχνικές σχολές με αποστολή να βγάλουν σε τακτά χρονικά διαστήματα το εργατικό δυναμικό που απαιτείται και με βάση αυτό τον κόμβο θα αξιολογούνται, θα χρηματοδοτούνται κοκ. Να σημειωθεί πως η ονομασία ΤΕΙ είναι απλώς μια σύμβαση. Στην ουσία αναφερόμαστε στις τεχνικές σχολές όπως μπορεί αυτές να εξελιχθούν ή να μετονομαστούν.

Ο ρόλος των αποφοίτων των Τεχνικών Σχολών

Όπως είδαμε λοιπόν, ενώ οι σύγχρονες τεχνολογίες χρειάζονται ολόπλευρη γνώση και μόρφωση, το σύστημα επιλέγει την ολόενα και περισσότερη εξειδίκευση- κατάρτιση πάνω σ' αυτή και την πραγματική απομάκρυνση του εκπαιδευόμενου από την ολόπλευρη γνώση και τη συνολικότερη αποτύπωση που έχει στην παραγωγική διαδικασία. Αποτέλεσμα ένας εργαζόμενος πλήρως αποκομμένος, χωρίς άποψη για αυτό που παράγει, «άβουλο γρανάζι» στις μηχανές ενός συγκεκριμένου μοντέλου παραγωγής. Χαρακτηριστικό παράδειγμα σε αυτή

την κατεύθυνση η εξίσωση προς τα κάτω των επαγγελματικών δικαιωμάτων σε συνδυασμό με την απονομή δικαιωμάτων σε ιδιωτικά κολλέγια και ΚΕΚ-ΙΕΚ-ΣΕΚ. Ο ατομικός δρόμος και η μονομέρεια της σκέψης του αυριανού εργαζόμενου (ή απόφοιτου), εντείνεται μέσω από αυτή την διαδικασία χωρίς να μπορεί να έχει συνολική άποψη για αυτό που παράγει.

Ήδη και από το προπτυχιακό επίπεδο, εντείνεται στους χώρους των τεχνικών Σχολών, η ατομική πρωτοβουλία, η ενεργητικότητα και η έμπνευση(με διάφορα είδους project) που στόχο έχουν την δια βίου επανακατάρτιση-μάθηση, την ευελιξία του εργαζόμενου και την συνεχόμενη ειδίκευση και όχι την ολόπλευρη γνώση των νέων τεχνολογιών. Έτσι το στοιχείο του ευέλικτου, αναλώσιμου και φτηνού εργαζόμενου αποτυπώνουν τα χαρακτηριστικά των αποφοίτων (μετέπειτα εργαζόμενων), που θα έχουν εμπεδώσει πλήρως την λογική και τις ανάγκες του συστήματος και της παραγωγικής διαδικασίας.

Καθώς το μεγαλύτερο ποσοστό των σπουδαστών σε τεχνικές σχολές καλείται να δουλεύει και κατά την διάρκεια των σπουδών του, έχοντας ζήσει την σημερινή κατάσταση, της μαύρης και ανασφάλιστης εργασίας, της μη συνδικαλιστικής ελευθερίας, της εργοδοτικής τρομοκρατίας, των ελαστικών σχέσεων εργασίας, την υπερεκμετάλλευση και τους μισθούς πείνας, οι φοιτητές κ' οι απόφοιτοι των Τεχνικών Σχολών αντιλαμβάνονται το ρόλο τους στην εργασία και εμποδώνουν από τα πριν την υφιστάμενη κατάσταση ως μονόδρομο. Το σημείο που διαφοροποιεί σε μεγάλο βαθμό τις Τεχνικές Σχολές από τα ΑΕΙ είναι ότι οι σπουδαστές τους δέχονται την επίθεση όχι μόνο μέσα στο χώρο εργασίας τους αλλά ήδη από προπτυχιακό επίπεδο (βλ. πρακτική άσκηση) πράγμα που κάνει πιο αυταρχικό το πλαίσιο λειτουργίας των σχολών αυτών.

Έτσι ο νέος απόφοιτος-εργαζόμενος μπαίνει στο «καλούπι» του συστήματος, χωρίς να έχει την αντίληψη των συλλογικών διεκδικήσεων. Πραγματική δυνατότητα, διέξοδος αλλά και αναγκαία προϋπόθεση είναι η εργατική νεολαία των τεχνικών σχολών, να στραφεί με το μέρος των εργαζόμενων και του εργατικού-λαϊκού κινήματος και να δει τον εαυτό της, από την σκοπιά των κοινών τους συμφερόντων.

Η κατάσταση στα ΤΕΙ σήμερα

Στην κατεύθυνση λοιπόν που περιγράψαμε παραπάνω και για να διαμορφωθεί με όσο πιο κρυστάλλινο τρόπο αυτή η δυαδικότητα και η αντίθεση, αυτή η βεντάλια διαφορετικών ταχυτήτων, και οι εισηγήσεις του ΟΟΣΑ και οι κατευθύνσεις των τελευταίων νομοσχεδίων μα και όσων θα έρθουν θα έχουν παρόμοια βασικά χαρακτηριστικά. Μετατροπή της βαθμίδας των σχολών των ΤΕΙ ώστε να μετεξελιχθούν σε 2χρονες σχολές τεχνικής κατάρτισης, κατ'αναλογία των ΙΕΚ, στις οποίες τα προγράμματα σπουδών θα αλλάζουν κάθε 4 χρόνια ανάλογα με τις συγκεκριμένες και βραχυπρόθεσμες ανάγκες του κεφαλαίου και των επιχειρηματιών σε εργαζόμενους. Στη συνολική στρατηγική αυτή επιδίωξη βασικός μοχλός είναι η ένταση της διάλυσης στο τρίπτυχο Διάλυση-Ξεπούλημα-

Επιχειρηματική Ανασυγκρότηση. Αυτό υπηρετείται καταρχήν στην οικονομική λειτουργία με τη σταδιακή απαξίωση των ΤΕΙ τα τελευταία χρόνια με κύριο μοχλό την υποχρηματοδότηση. Χαρακτηριστικά τα τελευταία 5 χρόνια η χρηματοδότηση έχει μειωθεί κατά 80% ενώ τα αποθεματικά των σχολών κουρεύτηκαν δύο φορές. Φέτος ανακοινώθηκε νέα υποχρηματοδότηση 20%.

Η κατεύθυνση της διάλυσης και της απαξίωσης υπηρετείται και στο αμιγώς ακαδημαϊκό κομμάτι των σπουδών. Τα προγράμματα σπουδών αλλάζουν με ταχείς ρυθμούς τα τελευταία 2 χρόνια σε όλες τις σχολές σε μια τροχιά εξειδίκευσης και κατάρτισης, χωρίς συνοχή και μορφωτική αξία. Αυτό λειτουργεί ως μοχλός καθώς διαμορφώνει Προγράμματα Σπουδών ίδια με άλλες Σχολές και άρα συγχωνεύσεις τμημάτων ως κατευθύνσεις άλλων. Ταυτόχρονα και με την εξίσωση διπλωμάτων των ΤΕΙ με ιδιωτικά κολλέγια και ΙΕΚ οι αλλαγές αυτές δείχνουν και υπηρετούν τη λογική της ενιαίας βαθμίδας μεταξύ όλων αυτών με κύριο γνώρισμα την τεχνική κατάρτιση και άρα τη διάλυση των εργασιακών δικαιωμάτων και την εξίσωση των πάντων (μισθών, ελευθεριών, επιδομάτων κοκ) προς τα κάτω.

Όλα αυτά πολύ συγκεκριμένα έχουν οδηγήσει σε κατάργηση εργαστηρίων ή μετατροπή τους σε θεωρίες, σε ξεπούλημα του εργαστηριακού εξοπλισμού και της περιουσίας του ΤΕΙ. Αν αναφέρει κανείς και την περαιτέρω απαξίωση λόγω ανεπάρκειας προσωπικού και απαγόρευση προσλήψεων λόγω Μνημονίου 2 έχουμε τις τεράστιες λίστες αναμονής στα εργαστήρια, τις ασφυκτικά γεμάτες αίθουσες, θεωρίες και εργαστήρια που μεταφέρονται και εμπορευματοποιούνται και τελικώς πουλιούνται σε πανάκριβα σεμινάρια και ημερίδες. Κομμένα αναλώσιμα και βιβλία, Ανύπαρκτη μέριμνα σχετικά με τις εστίες με τεράστιες ουρές και στη σίτιση και χαμηλής ποιότητας φαγητό και μια σειρά άλλων ζητημάτων. Αν συνοψολογίσει κανείς σε αυτή την απαξίωση τα μέτρα εντατικοποίησης και ταξικού αποκλεισμού, αλυσίδες, όριο δήλωσης μαθημάτων και τα σχετικά οδηγείται εύκολα στο συμπέρασμα πως για ένα σπουδαστή που εργάζεται παράλληλα με τις σπουδές του ή έχει χαμηλό εισόδημα και δε μπορεί να ανταπεξέλθει η λύση είναι να παρατήσει τις σπουδές ή στην καλύτερη να απευθυνθεί σε ένα επαγγελματικό ΙΕΚ, ιδιωτικών συμφερόντων φυσικά. Έτσι καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι παρατηρείται η κατεύθυνση τα ΤΕΙ να μην συνεχίσουν να υπάρχουν ως βαθμίδα σπουδών όπως πρωτίτερα αλλά μέσω διαφόρων μοχλών (υποχρηματοδοτήσεων, αλλαγών στα Προγράμματα Σπουδών κτλ) να αποτελέσουν σχολές οδηγό για μια βαθμίδα τεχνολογικής ειδίκευσης, όπως περιγράφεται παραπάνω πως απαιτούν οι ανάγκες των πρωτοπόρων κλάδων του κεφαλαίου.

Με βάση την ταξική σύνθεση των ιδρυμάτων αυτών αλλά και το μέγεθος της επίθεσης που αυτά δέχονται, θα περίμενε κανείς ότι οι σπουδαστές τους θα πρωτοστατούσαν στους αγώνες και θα προέβαλλαν τις πιο ισχυρές αντιστάσεις. Η πραγματικότητα όμως είναι κάπως διαφορετική. Οι εντατικοποιημένοι ρυθμοί σπουδών και οι οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν σε μεγάλο ποσοστό, οδηγούν στην πλήρη απαξίωση

των συλλόγων και των διαδικασιών τους, τους κάνουν επιρρεπείς στις σειρήνες των καθεστωτικών παρατάξεων που προτάσσουν την ανταγωνιστικότητα και τον ατομικό δρόμο, μετατρέποντας τους σε «άβουλα» όντα ώστε ακόμα και στις πιο αντιδραστικές μεταρρυθμίσεις να αδυνατούν να δώσουν την αντίστοιχη απάντηση. Η απαξίωση της ίδιας της πολιτικής ως διαδικασίας από τους ίδιους τους σπουδαστές και η στροφή σε σκοταδιστικές, μισσαλόδοξες ακόμα και φασιστικές απόψεις και εκφράσεις εδράζεται ακριβώς στο ότι αυτά τα κομμάτια και αυτές οι αντιλήψεις απάντανε με έναν εκβιαστικό και συμβιβαστικό τρόπο στο πρόβλημα τους, στην ανάγκη τους.

Η πρακτική άσκηση

Το πιο τρανταχτό παράδειγμα που αποτυπώνει την εργασιακή προοπτική των σπουδαστών των τεχνικών σχολών, είναι η πρακτική άσκηση που εντάσσεται ως υποχρεωτική στο πρόγραμμα σπουδών. Μιλάμε για υποχρεωτική εξάμηνη πρακτική άσκηση στον χώρο των ΤΕΙ ή στο δημόσιο ή σε κάποια άλλη ιδιωτική παραγωγική μονάδα ή εταιρεία. Έξι μήνες μαύρης και ανασφάλιστης εργασίας, χωρίς καμία συνδικαλιστική ελευθερία και κάλυψη με μισθούς που είναι στην ευχέρεια του εργοδότη (175-600 ευρώ). Ακόμα ο «πρακτικάριος» στον ιδιωτικό τομέα δουλεύει χωρίς κάποια ιατρική και ασφαλιστική κάλυψη, πράγμα που σε χώρους βαριάς βιομηχανίας δεν δείχνει μόνο επικίνδυνο αλλά δείχνει και την ωμότητα με την οποία αντιμετωπίζεται η πρακτική άσκηση. Η μαθητεία απαξιώνει την εργατική δύναμη γιατί μαθαίνει τον εργαζόμενο να δουλεύει σε πολύ συγκεκριμένα εργαλεία τα οποία αλλάζουν, λόγω της γρήγορης ενσωμάτωσης της επιστήμης στην παραγωγική διαδικασία αλλά και λόγω της δουλειάς στη βάση των εργαλείων και τεχνικών που αξιοποιεί το κεφάλαιο. Ακόμα παραπέρα, το λεγόμενο μοντέλο της «δυσδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης», που προωθείται σήμερα στην Ελλάδα και ανθεί στη Γερμανία, σύμφωνα με το οποίο ο σπουδαστής περνάει τη μισή χρονιά στα «θρανία» και την άλλη μισή σε κάποια επιχείρηση, έχει επιπλέον και αρνητικές μορφωτικές συνέπειες. Η διάσπαση του διδακτικού χρόνου, διασπά και το ρυθμό της μάθησης, τη δυνατότητα συγκέντρωσης, της αφομοίωσης της ύλης. Και με αυτήν την έννοια, η μαθητεία δεν μπορεί παρά να έχει και αντιπαιδαγωγικό φορτίο. Ζητούν στην ουσία χειριστές της νέας τεχνολογίας και όχι γνώστες της, ανθρώπους που να νιώθουν ανίκανοι να κατανοήσουν βαθύτερα την επιστήμη που είναι ενσωματωμένη στα μέσα παραγωγής, ανθρώπους που να νιώθουν υποτιμημένοι και μειονεκτικά απέναντι σ' αυτούς που ξέρουν τα μυστικά της, για να μπορούν εύκολα να τους εξουσιάζουν.

Ένα ακόμα χαρακτηριστικό είναι η πλήρης σύνδεση και αλληλοδιαπλοκή των ΤΕΙ/ΙΕΚ με την αγορά, το αστικό πολιτικό σύστημα και τους μηχανισμούς του. Αυτό φαίνεται από τον ρόλο που έρχεται να παίξει ο ΟΑΕΔ και το ΕΣΠΑ σε συνεργασία με τον εκάστοτε εργοδότη της πρακτικής άσκησης. Οι Τεχνικές Σχολές έτσι έρχονται σε πλήρη διάθρωση με τους κανόνες της

αγοράς, της εκμετάλλευσης και τη σύνδεση της τριτοβάθμιας με το σκλαβοπάζαρο της εργασίας. Τα τελευταία χρόνια η εύρεση πρακτικής εργασίας γίνεται ένα ακόμα εμπόδιο για την ολοκλήρωση των σπουδών πολλών σπουδαστών αλλά ακόμα και όταν αυτό γίνει οι «πρακτικάριοι» καλούνται να δουλέψουν με τις χειρότερες συνθήκες εργασίας. Σε ένα ασφυκτικό πλαίσιο για τους εργαζομένους της πρακτικής, που ο συνδικαλισμός, οι ελευθερίες και η συλλογική σύμβαση δεν υπάρχουν. Είναι πλέον πρόδηλο γιατί μεγάλο κομμάτι των σπουδαστών έχει απαξιώσει σήμερα το κίνημα, τις συλλογικές του διαδικασίες και εμμένει στο να βλέπει ως «εχθρό» τον συνάδελφο του, στη λογική να είναι ανταγωνιστικός για να κερδίσει μερικά «ψίχουλα» (χωρίς να αφήσουμε απέξω τις ευθύνες του φοιτητικού κινήματος και συνολικά του λαϊκού κινήματος και των πολιτικών δυνάμεων). Ο ΟΑΕΔ ή το ΕΣΠΑ καλείται να χρηματοδοτήσει και να εξαγοράσει τους ιδιώτες να εμπλακούν στην παραπάνω διαδικασία δελιάζοντας τους με το να πληρώσουν ένα μεγάλο ποσό του μισθού των «πρακτικάρων» (όσο χαμηλός ή υψηλός είναι, στα ποσά βέβαια που αναφέραμε πιο πάνω).

Συμπεράσματα

Υπάρχει επομένως μια συνολική διαφοροποίηση στις σπουδές της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, που το κοινό τους στοιχείο είναι το, κατά κανόνα, μέσο ή και χαμηλό επίπεδο των σπουδών και προπαντός η αναντιστοιχία τους με τις πραγματικές, σύγχρονες, ανάγκες των αποφοίτων τους και της κοινωνίας. Για ανατροπή και να αλλάξει η ζοφερή πραγματικότητα και η ανυπαρξία στην ουσία ελπίδας και οράματος για το μέλλον απαιτείται κοινός αγώνας των πρωτοπόρων αντιλήψεων και δυνάμεων σε ένα μέτωπο παιδείας-εργασίας για να επιβάλλουμε τις ανάγκες μας σε μόρφωση, δουλειά και λαϊκές ελευθερίες. Σε μια συγκυρία που ειδικά στο χώρο της τεχνικής-τεχνολογικής εκπαίδευσης η επιδίωξη των δυνάμεων του κεφαλαίου είναι η διάλυση και η απαξίωση των ΤΕΙ και των απόφοιτων τους, ο αγώνας για ολόπλευρη μόρφωση με βάση τις λαϊκές ανάγκες και θετικό όραμα και περιεχόμενο γύρω από τις σπουδές που απαιτούμε αποκτούν αναβαθμισμένη σημασία. Στον αγώνα αυτό θα πρέπει να κυριαρχήσουν αιτήματα πάλης και πολιτικό πρόγραμμα που θα υπερβαίνει τους πλαστούς διαχωρισμούς στο χώρο της Παιδείας (απόφοιτοι ΑΕΙ-ΤΕΙ) και θα προτάσσει το ενιαίο ταξικό συμφέρον της πληττόμενης πλειοψηφίας. Οι δυνάμεις μας έχουν δώσει κατά καιρούς μάχη σε αυτή την κατεύθυνση ώστε επι μέρους συντεχνιακά αιτήματα, όπως το ισχυρά πτυχία, που αναπαράγουν σκληρούς ανταγωνισμούς και διαχωρισμούς εντός της τάξης, να εξελιχθούν και να μετουσιωθούν σε αιτήματα πάλης που να συνδέουν τον αγώνα στο χώρο της Παιδείας μεταξύ των διαφόρων ταχυτήτων μα και με τους εργαζομένους.

Για εμάς η μόνη λύση που μπορεί να υπάρξει, ή τουλάχιστον η βάση πάνω στην οποία θα αναζητήσουμε τη θετική μας στρατηγική για τη μόρφωση και την παιδεία που θέλουμε, είναι η ανασυγκρότηση στη βάση της Ενιαίας Πανεπιστημιακής

Εκπαίδευσης και στα κριτήρια που αυτή θέτει. Βασική προϋπόθεση αυτής της ανασυγκρότησης, είναι η επανεξέταση και ο επανακαθορισμός των επιστημονικών αντικειμένων, στη βάση των πραγματικών κοινωνικών αναγκών και των αναγκών ανάπτυξης της επιστήμης. Η διευκρίνιση δηλαδή, με τι ασχολείται, τι μελετά, ποιος είναι ο κύκλος των βασικών προβλημάτων που λύνει, το επιστημονικό αντικείμενο που διδάσκεται σε κάθε πανεπιστημιακό τμήμα. Με αυτό το σκεπτικό μόνο μπορεί να δοθεί και οριστική λύση στο πρόβλημα της «τριτοβάθμιας» εκπαίδευσης, ώστε να ξεπεραστεί η αναχρονιστική διάκριση σε ΑΕΙ - ΤΕΙ.

Πραγματική δυνατότητα, διέξοδος αλλά και αναγκαία προϋπόθεση είναι η εργατική νεολαία των ΤΕΙ, να στραφεί με το μέρος των εργαζομένων και του εργατικού-λαϊκού κινήματος και να δει τον εαυτό της, από την σκοπιά των κοινών τους συμφερόντων. Οι απόφοιτοι και οι σπουδαστές πρέπει να «στρατευτούν» με τον πολιτικό, οργανωμένο και συλλογικό αγώνα ως μόνη προϋπόθεση για να απεμπλακούν από την ανταγωνιστική και ατομική λύση που βάζει το σύστημα. Προϋπόθεση είναι να μπορέσει να αντιληφθεί, ότι μέσα από τα δικά του συλλογικά όργανα μπορεί να παράξει πολιτική που θα απαντάει στις ανάγκες του και θα πάνε κόντρα στην ατομική λύση, κάνοντας δικιά του υπόθεση τον συλλογικό αγώνα. Είναι χρέος μας λοιπόν να τραβήξουμε τα νήματα προς αυτήν την τροχιά.

Η προσπάθεια ενίσχυσης των δυνάμεων μας στα ΤΕΙ έχει τεράστια σημασία, καθώς σε αυτά βρίσκεται το πιο πληττόμενο και ταξικό κομμάτι της σπουδάζουσας νεολαίας που βιώνει με χειρότερο τρόπο την ανεργία, τις ελαστικές σχέσεις εργασίας και τους μισθούς πείνας. Η υπέρβαση της αδύναμης παρουσίας της αντικαπιταλιστικής αριστεράς στα ΤΕΙ αποτελεί βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη ενός μαχητικού νεολαιίστικου σπουδαστικού κινήματος που θα φέρνει στο προσκήνιο και θα παλεύει για τις σύγχρονες ανάγκες της νέας εργατικής βάρδιας.